

PITKÄN AIKAVÄLIN TOIMINTASUUNNITELMA 2012 - 2020

Viheraluerakentajat ry (VAR)

Yhdistys on viher- ja ympäristörakentamista, kivirakentamista ja viheralueiden ylläpitoa ammattimaisesti harjoittavien yritysten muodostama järjestö. Yhdistys kuuluu jäsenenä valtakunnalliseen viheralan keskusjärjestöön Viherympäristöliittoon (VYL) ja alan eurooppalaiseen järjestöön European Landscaping Contractors Association:iin (ELCA) sekä pohjoismaiseen yhteistyöfoorumiin (Nordiska Präsidium).

Alkuperäinen teksti: Esko Alm / Seppo Närhi 1993-2002, muutokset Seppo Närhi ja Jussi Häkkinen 2011

Tässä ohjelmassa kartoitetaan yhdistyksen roolia ja toimintasuunnitelmaa.

Pitkän aikavälin toimintasuunnitelma 2012 - 2020

Yleinen lähtökohta

Viherrakentajan vahvuus on hyvä kasvi- ja muiden materiaalien tuntemus. Kasvien kasvuedellytysten hallinta antaa etuaseman muihin ammattikuntiin.

1. Jäsenistö

Varsinaiset jäsenet

Jäsenistö muodostuu viheralan monitaitoisista osaajista.

Yhdistyksen tärkeä tehtävä on kehittää viheralan ja erityisesti viheralueidenrakentamisen ja hoidon laadukasta ja yhteisten pelisääntöjen mukaista toimintaa. Tärkeä tavoite on tiedon ja koulutuksen suuntaaminen mahdollisimman kattavasti alan yrittäjille. Jäsenistön määrä koko alan yritysten yhteisestä liikevaihdosta tulee olla 50 – 70 %.

Jäseneksi liittymisen aktivoimiseen pyritään ensisijaisesti yhdistyksen hyvän julkisuuskuvan ja imagon kohottamisella sekä merkittävillä jäseneduilla.

Kunniajäsenet

Yhdistys kutsuu yhdistystoiminnassa erityisen ansioituneita henkilöitä kunniajäseniksi.

Jäsenehdot

Säännöt edellyttävät varsinaiseksi jäseneksi pääsemiseksi mm vähintään kolmen vuoden kivi- tai viherrakennuskokemusta tai ylläpidon sekä riittävän koulutuksen omaamista tai koejäseneksi vähintään vuoden sääntöjen edellyttämää kokemusta.

Kunniapuheenjohtajisto

Ansioitunut yhdistyksen puheenjohtaja voidaan valita kunniapuheenjohtajaksi.

2. Yhdistyksen toimihenkilöt ja toiminta-organisaatio

Hallitus

Sääntöjen mukaan hallitus johtaa yhdistyksen toimintaa. Työ- ja tehtävämäärien kasvaessa hallitus nimeää tarvittavia työryhmiä ja edustajia viheralan toimikuntiin ja työryhmiin. Työryhmä tai edustus voi koostua yhdestä tai useammasta henkilöstä. Hallituksen tulee olla aina ajan tasalla yhdistyksen tehtävistä ja tarvittaessa pystyä hoitamaan yhdistyksen asioita sellaisissakin tilanteissa, jolloin yhdistyksellä ei ole erikseen palkattua toiminnanjohtajaa tai tj. on tilapäisesti estynyt hoitamaan tehtäviään.

Tehtävämäärien lisääntyessä jäsenmäärän kasvun myötä, on varauduttava suorittamaan asianmukaisia kulukorvauksia ja palkkioita luottamustehtävistä.

Hallituksen alaisuudessa toimii neljä jaostoa: kivirakentamisen jaosto, yksityisasiakasjaosto, julkisen rakentamisen ja hoidon jaosto sekä rakennusliikejaosto. Jaostojen puheenjohtajat johtavat jaostojen toimintaa itsenäisesti hallituksen määrittelemissä rajoissa. Jaostojen toimintamuodot ovat vapaat.

Nykyisten jaostojen pitää vahvistua ja tulla itsenäisemmiksi. Niiden toiminnan painopiste tulee olla konkreettisissa, käytännönläheisissä asioissa.

Hallitusta muodostettaessa tai erovuoroisten tilalle uusia jäseniä valittaessa tulisi pyrkiä aikaansaamaan mahdollisimman tasapuolinen ja kattava edustus.

Hallituksen kokoonpanossa huomioitavia valintaperusteita:

- suurten yritysten edustus
- pienten ja keskisuurten yritysten edustus
- laadukas toiminta
- viherrakentaminen
- kivirakentaminen
- viheralueiden hoito
- pitkä alan kokemus
- viimeisin alan tieto-taito
- hyvät yhteydet yhteistyökumppaneihin
- hyvät yhteydet muihin sidosryhmiin
- kansainvälisen toiminnan kokemus
- yhteistyökykyisyys työryhmissä työskentelyyn
- aktiivisuus
- nais- ja miesedustus
- yritysten maantieteellinen tasapaino

Kun paikka hallituksessa vapautuu, tulisi valintaperusteiden avulla kartoittaa, millaista henkilöä tilalle tarvitaan.

Yhdistyksen jäsenmäärän huomattavasti kasvaessa on näihin seikkoihin kiinnitettävä erityistä huomiota.

Hallituksen tulee tarvittaessa pyytää kokouksiinsa asiantuntijoita tai pyytää asiantuntijalausuntoja kulloinkin käsiteltävänä olevien vaativampien asioiden ratkaisemiseksi. Asiantuntemus voi löytyä jäsenistöstä, sidosryhmiltä, yhteistyökumppaneilta tai kokonaan niiden ulkopuolelta.

Suosittelavaa on myös pyytää jaostojen edustaja kokoukseen kyseistä toimialaa koskevan asian käsittelyn ajaksi.

Hallitus valitsee ja nimeää tarvitsemansa toimihenkilöt (toiminnanjohtajan, varainhoitajan, sihteerin, tiedottajan jne).

Toiminnanjohtaja

Toiminnanjohtaja valmistelelee ja esittelee päätettävät asiat hallitukselle. Hallituksen päätösten toteuttamisesta vastaa hallituksen valitsema toiminnanjohtaja. Toiminnanjohtajan työsopimus on budjettisidonnainen ja sen kesto määritellään vuosittain. Tehtävien hallitsemiseksi ja ajantasaisesti hoitamiseksi tulee vuosittaisen työsopimuksen keston olla vähintään neljä kuukautta.

Tärkeä tavoite on mahdollistaa taloudellisesti toiminnanjohtajan palkkaaminen vuodesta toiseen.

Tarvittaessa VARrin hallitus voi palkata suoraan toiminnanjohtajan joko osa-aikaiseksi tai koko-aikaiseksi. Mahdollisen kokoaikaisen tj:n palveluksia tulee tarvittaessa myydä myös ulkopuolisille tai konsulttipalveluina sitä tarvitseville ym.

Osa toiminnanjohtajan tehtävistä on ja tulee enenevässä määrin olemaan sellaisia rutiinitehtäviä, jotka voi olla tarkoituksenmukaisempaa jatkossa hoitaa muulla tavalla. Tällöin toiminnanjohtaja voisi entistä tehokkaammin käyttää aikansa ydintehtäviin.

Toiminnanjohtaja palkkaa tarvitsemansa työntekijät talousarvion raameissa.

3. Jäsenistön edunvalvonta

Kotimaan asiat

Yhdistys valvoo jäsenistönsä etuja joko suoraan tai Viherympäristöliiton tai muiden toimijoiden välityksellä mm. eri järjestöihin ja viranomaistahoihin.

Tällaisia asioita ovat mm.

- työmarkkina-asiat
- osallistuminen työsopimusmallien ja työselitysten laatimiseen
- raportointi ja ehdotusten tekeminen viranomaisille.
- julkinen tiedottaminen
- yritys juridiikka

Kansainvälinen toiminta

Yhteistyötä eurooppalaisiin ja pohjoismaisiin veljesjärjestöihin pidetään yllä. Jotta kansainvälinen yhteistyö ei sitoisi liaksi yhdistyksen varoja, tulisi löytää yhteistyölle uusia toimintamuotoja.

Selvitetään mahdollisuuksia saada EU:n varoja alan toiminnan turvaamiseksi Suomessa.

Ollaan kansainvälisessä toiminnassa yhteistyössä muiden kotimaisten toimijoiden ja edustajien kanssa. Tässä on myös tarvetta verkostoitumiseen. Mm. työvoimahallinnon ulkomaalaisrekrytointi, europarlamentaarikot, messuorganisaatiot, matkanjärjestäjät, maahantuojat ym.

Vastaanotetaan ulkomaisia vierailijoita.

Tavoitteena on olla eturivin viherrakentajia Euroopassa. Hyvä koulutustaso antaa siihen mahdollisuudet myös viheralalla.

Piia Heinikainen, Düsseldorf, Saksa

4. Jäsenistön koulutus ja konsultointi

Yrittäjien ja yritysjohdon koulutus

Koulutuksen osalta yhdistyksen ensisijainen tehtävä on järjestää koulutusta ja kursseja yrittäjille itselleen ja yritysjohdolle sekä pysyväille henkilöstölle.

Tällaista koulutusta ovat mm. taloudenhallinta, kustannusseuranta, tarjouslaskenta, sopimuskäytäntö, laatujärjestelmän rakentaminen, henkilöstön hallinta ja työnjohto, projektinhallinta, ihmissuhdetaidot jne. Pysyväille henkilöstölle suuntautuvaa koulutusta ovat esimerkiksi leikkivälineiden pystytys ja huolto, koneiden ja työlaitteiden huolto, puutyöt.

Yhdistys tukee Ralan järjestämää laatukoulutusta tiedotuksellisesti sekä järjestää Laatupäivän yhdessä Ralan kanssa.

Kaikkia edellä mainittuja kursseja ja koulutuksia voi yhdistys mahdollisuuksiensa mukaan tukea taloudellisesti.

Koulutusta ja tietoiskuja tulee järjestää myös vuosi- ja syyskokousten yhteydessä.

Koulutusta voi olla myös messu- tai opintomatkan muodossa.

Jäsenyritysten työvoiman ja työnjohdon koulutus

Yhdistys kartoittaa erilaisia koulutustarpeita.

Koulutusta järjestetään yhdessä eri yhteistyötahojen kanssa (oppilaitokset, järjestöt, tuote- ja laitevalmistajat, maahantuojat, kauppiaat, viranomaiset jne).

Nämä koulutukset kustantaa pääsääntöisesti jäsenyritykset itse sekä mahdolliset yhteistyökumppanit.

5. Alan ammattikoulutus

Alan ammattikoulutus ei ole edennyt riittävän ripeästi. VAR ja VIPU kantavat eniten vastuuta yhdistyksistä koulutuksen kehittämistä. VARin tulee käyttää selkeästi voimavaroja koulutuksen kehittämiseen tulevaisuudessakin.

VAR tukee alan yliopistotasoisien viheralan koulutuksen ja siihen liittyvän tutkimuksen kehittämistä.

6. Yhdistyksen panos viheralan yleiseen alan ammattikoulutukseen

Yhdistys toimii vuorovaikutuksessa alan ammattioppilaitosten kanssa. Koululaitosta tulee jatkuvasti informoida alan tarpeista. Työssäoppiminen on jäsenyritysten vakiintunut rekrytointikanava. Myös opetushallitukseen on ylläpidettävä suora keskustelu- ja neuvotteluyhteys.

Ollaan läheisessä yhteistyössä Viher- ja puutarha-alan opettajayhdistyksen kanssa.

Yhdistyksen on toimittava koulutusasioissa hyvässä yhteistyössä Viherympäristöliiton kanssa. Sovittava VYL:in kanssa, mitä oman alamme kirjallista materiaalia tarvitaan ja kuka tuottaa.

Tulevan työvoiman osalta on huomioitava myös kansainvälinen työvoiman liikkuvuus ja tarjonta. Pyrittävä edesauttamaan sitä, että myös ulkomaista työvoimaa ohjataan tarpeitamme vastaavaan ammattikoulutukseen ja sitä kautta työssä oppimiseen.

Vaikutetaan siihen, että amk-koulutuksessa lisätään viherrakentamisen ja projektihallinnan koulutusta.

Edistetään maisema-arkkitehtuurin koulutuksessa viherrakentamisen professuurin syntymistä ja koulutuksen resurssien kasvattamista sekä viherrakentamiseen liittyvän tutkimuksen lisäämistä.

7. Yhdistyksen imago ja julkisuuskuva

– VAR-jäsenyritystunnus jokaisen seinälle ja tarrat autoihin.

– Suomalaisten tulee nykyistä paljon paremmin tietää, keitä ovat ammattitaitoiset viherrakentajat ja mikä järjestö on Viheraluerakentajat ry.

– Jäsenistön mahdollisuuksia **tiedottaa** viherrakentamisesta ja omasta järjestöstä omalla paikakunnallaan tuetaan.

– Jokaisen jäsenyrityksen seinällä pitää olla iso Varrin jäsentaulu: "Viheraluerakentajat ry:n jäsenyritys".

– Lisäksi jäsenyritysten kalustoon voi teipata vastaavan pienemmän tarran.

– Myös **laatusertifikaatista** voi olla tarra kalustossa, toimitilojen seinissä jne.

– Edellä mainitut asiat ovat jäsenistölle velvoite pitää hyvin esillä. Se on myös yritykselle itselleen hyvä imagonlisääjä. Samalla pieni lisähaaste oman toimintansa arvioimiseen ja skarp- paamiseen. Miksi pidetään kynttilää vakan alla?

– Yhdistys tuottaa edellä kerrottua yhtenäistä aineistoa. Jäsenistö voi lunastaa materiaalin omakustannushintaan.

– Julkisuuskuva pidetään yllä myös hyvillä lehtikirjoituksilla, näyttelyissä esillä ololla, asiantuntijaluennoilla.

– Ollaan näkyvästi mukana vuosittaisilla **Asuntomessuilla** sekä vastataan Suomen Messujen **KevätPuutarha**-näyttelyn yleiskoristelualueen toteutuksesta.

– Yhdistys ylläpitää omaa näyttelyosastoa **Marketanpuistossa**.

– Viheraluerakentajat ry:llä on yleisesite alamme liittyvissä tapahtumissa jaettavaksi.

– Tarvittaessa uusitaan viherrakentamista esitteleviä **videoita**.

– Yhdistys on mukana **sosiaalisessa mediassa**.

– Yhdistys on vakituisesti näkyvässä roolissa **Taitaja-kisojen** järjestelyorganisaatiossa. Vastavasti siihen tulee pyrkiä myös **Skills ja Euro -kisoissa**.

– **Viherympäristö-lehti** levittää monipuolisesti tietoa suunnittelusta, viherrakentamisesta ja ylläpidosta. Lehteä tulee jatkossakin pitää yhdistyksen päämedianana. Yhdistyksen kannattaa panostaa lehden levikin lisäämiseen.

– Erityisesti maksullisessa ilmoittelussa tulee kuitenkin määritellä yhdistyksen kustantaman ilmoittelun asiasisältö ja tarve, sekä toisaalta se mikä kuuluu yrityksille itsellensä tai jollekin alueelliselle yritysryhmälle.

– VY-lehden yhteisilmoitusta muokataan vuosittain tarkoituksenmukaisesti.

– Yhdistyksen **omien nettisivujen** käyttöastetta lisätään. Yksityisille suunnatulla **puutarhaunelma.fi -sivustolla** kerrotaan yleistajuisesti ja helpolla tavalla tietoa, ideoita ja vinkkejä.

– Ylläpidetään aktiivista tiedottamista jäsenistölle eri tavoin. Tällä tavoin pidetään yrittäjiä ajan tasalla ja selvillä yhteisistä "pelisäännöistä". On paljon asetuksia ja määräyksiä, jotka viheryrittäjä löytää eri tietolähteestä. Näitä tietoja kerätään ja välitetään jäsenistölle esim. VAR-sähköpostiuutisten välityksellä ja mahdollisesti myös vuosikatsauksissa. Tieto välittyy näin niillekin jäsenille, jotka eivät osallistu yhdistyksen seminaareihin tai infotilaisuuksiin.

– Yhdistyksen tulisi vuosikokouksissaan tai muissa yhteisissä tapaamisissaan käsitellä ajankohtaisia asioita. Tuottaa siitä oma **puheenvuoronsa tai kommenttinsa medialle**.

– Järjestetään vuosittain **ViherTaitaja-kilpailu** Varrin jäsenyritysten kesken.

8. Laatu- ja ympäristöpoliittinen ohjelma

Yhdistyksen oma laatujärjestelmä

Yhdistyksellä on säännöt, joista ilmenevät tehtävät ja tavoitteet. Toiminnan tulee olla monipuolista, tiedoiltaan ja taidoiltaan omalla alallaan edelläkävyyttä. Toiminnan tulee olla myös tasapuolista koko jäsenistöä palvelevaa.

Yleisten laatujärjestelmien painoarvo on vähentynyt. Laatujärjestelmän sisältöä ja merkitystä arvioidaan määrävällein uudelleen.

Pitkän aikavälin toimintasuunnitelma liiteasiakirjoineen muodostaa yhdistyksen laatukäsikirjan. Yhdistyksen toimintaa dokumentoidaan mm. esityslistoilla, pöytäkirjoilla, muistioilla, jäsenkirjeillä, tiedotteilla jne.

Hallituksen tulee itse arvioida toimintaansa vuosittain. Arvioinnista tehdään muistio ja se esitetään vuosikokoukselle toimintakertomuksen yhteydessä.

Laatu- ja ympäristöohjelma

Yhdistys suosittaa, että kaikki jäsenyrytykset laatisivat omalle toiminnalleen laatujärjestelmän. Se ei kuitenkaan ole jäsenyyden ehto.

Yhdistys on laatinut vähimmäisohjeeseen laatu- ja ympäristöohjelman. Hallitus tarkistaa ja hyväksyy ohjelman kunkin toimikauden alussa. Tätä ohjelmaa ovat kaikki jäsenet sitoutuneet noudattamaan.

Yhdistyksen vuosikysely tehdään säännöllisesti.

Yhdistys pitää myös muita ISO-9000 standardiin perustuvia laatujärjestelmiä täysin tasavertaisina, jos niiden sisältöön kuuluu viherrakentaminen tai viheralueiden ylläpito.

Ilmastonmuutos

Ilmastonmuutokseen ja ympäristöasioihin liittyvä uusi teknologia pitäisi ehdottomasti omaksumaan mahdollisimman nopeasti. Ulospäin pitää luoda mielikuva, että asiantuntijat ja ammattilaiset olemme me. Yhtenä esimerkkinä hulevesien hyötykäyttö ja imeyttäminen yleistyvät. Varaudutaan sadannan lisääntymiseen ja rankkasateisiin.

Uudet rakentamisen alueet yleistyvät, kuten katto- ja seinävihreytykset.

Ollaan mukana edistämässä erilaisten tutkimus- ja malliratkaisujen valmistumista.

Materiaalien valinta

Materiaalien käyttö on eettinen valinta. Yhdistys ei ota vastuuta siitä, miten esimerkiksi kivet on jalostettu. Yhdistys sanoutuu irti epäeettisistä tuotantotavoista, kuten lapsityövoiman käyttö tai harmaa tuotanto.

Tutkimustiedon myötä (hiilitasapaino) suositellaan käytettäväksi mahdollisimman vähän ympäristöä rasittavia tuotteita (tuotanto-, rakentaminen, käyttö, hävitys).

Tarvitaan tutkimusta, jota Varrin tulee tukea.

Suosittelaa materiaalien paikallista hyödyntämistä, esimerkiksi puutarha- ja biojätteen kompostoimista tontilla.

9. Yhteistyö viheralan tuote- ja laitevalmistajien/kauppioiden kanssa, sekä työmenetelmien kehittäminen

Yhteistyökumppanuudet (yhteisöjäsenyydet) ovat kehittyneet hyvin suotuisasti kaupan, sekä tuote- ja laitevalmistajien kanssa. Kumppanuuksia tulee jatkossakin olla vähintään nykyinen määrä. Yhteistyötä tulee nykyisestäään vielä monipuolistaa. Laatuketjua tulee yhteistyössä korostaa. Jäsenistön määrällisen kasvun myötä yhteistyön ja sen yhdistykselle tuoman hyödyn määrä kasvaa.

Yhteistyösopimuksissa tavoitteena on etujen saaminen jäsenyrityksille palveluissa, toimituksissa, hinnoittelussa, maksuehdoissa, neuvonnassa jne.

Virallisesti hyväksytyjen kumppanuuksien lisäksi tulee olla avoin saamaan informaatiota myös muilta valmistajilta/maahantuojilta/kauppialta mm. tietoisuuksien muodossa.

Yhdistys on yhteistyössä eri tutkimuslaitosten kanssa ja aktiivinen erilaisten viheralan työmenetelmien ja laitteiden tutkimus- ja kehitystyössä.

10. Yleisen markkinatilanteen ja suhdanteiden seuranta, sekä yhdistyksen strategian ja taloudenhallinnan suhteuttaminen niihin

Jäsenmäärän ja toiminnan kasvaessa on varmistettava häiriöttömän toiminnan jatkuminen niin hyvinä kuin huonoinakin vuosina. Alan toiminta on kausiluontoista ja suhdanneherkkää.

Ansaintapohjan laajentamista jatketaan. Opaskirjojen kustantamista jatketaan resurssien puitteissa.

Yhdistyksellä on pysyvä n. 50.000 euron vararahasto.

Sen lisäksi tulee olla helposti irrotettavissa oleva n. 20.000 euron ylivuotinen toimintavaraus. Sillä voidaan varmistaa toimihenkilön palkkaaminen. Summia tulee määräjain verrata indeksikehitykseen ja tehdä tarvittavat korjaukset.

Yhdistyksellä on kaksi rahastoa, joilla on omat säännöt. Vuosittain yhdistyksen mahdollinen ylijäämä siirretään hallituksen päätöksellä rahastoihin.

Muu osa jäsenmaksutuotoista ja kertyvistä muista tuotoista budjetoidaan ja käytetään vuotuisen toimintaan. Seurataan yleistä markkinatilannetta ja suhdanteita sekä jäsenistön tarpeita. Toimintasuunnitelmaa ja budjettia voidaan sen perusteella painottaa toimintasuunnitelman eri kohtiin kulloisenkin tilanteen vaatimalla tasolla.

Aina on myös muistettava harkita, mitkä asiat kuuluvat yhdistyksen toimenkuvaan ja mitkä asiat kuuluvat yritysten itsensä huolehdittavaksi.

Yhdistyksen toiminta on yleishyödyllistä toimintaa.

Tätä suunnitelmaa tarkistetaan muutaman vuoden välein.

11. Muu yhteydenpito yhdistyksen ja jäsenistön välillä

Kaikkiin jäseniin saadaan säännöllisesti henkilökohtainen yhteys sähköpostitse tai jossakin tapaamisessa tai puhelimitse. Erityisesti tämä tehtävä lankeaa toiminnanjohtajalle /hallituksen puheenjohtajalle/ hallituksen jäsenille. Kokouksissa ja yhteisillä retkillä on ainakin edellä mainittujen huolehdittava kaikkien mukanaolijoiden huomioiminen. Kuppikuntiin vetäytymistä ja samalla toisten syrjään jäämistä tulee välttää.

Yhteisissä tilaisuuksissa (mm. vuosi- ja syyskokous) nimenhuuto tai lyhyt esittely suotava. Uudelle mukanaolijalle pieni huomionosoitus (tervetulomalja, symbolinen työkalu ym). Uudet jäsenet saavat pinssin.

Jäsenistön kokousten yhteydessä tulisi arpoa osanottajien kesken jokin VYL:in ammattijulkaisu tai ojentaa sellainen pienen kisan jälkeen voittajalle. VYL:in opasvalikoima on erittäin laaja.

Uudelle vastavalitulle jäsenelle lähetetään liittymismateriaalia sisältävä kansio, joka sisältää mm.

- Yhdistyksen säännöt
- Laatu- ja ympäristöohjelma
- Sertifikaatti (seinälle laitettava todistus jäseneksi hyväksymisestä)
- Luettelo jäseneduista
- Luettelo yhteistyökumppaneista ja sopimussisällöistä heidän kanssaan.
- Meneillään olevan vuoden toimintasuunnitelma
- Viimeisin VY-lehti
- Pari-kolme viimeisintä VAR-Uutista
- Tietoja VAR:in omista lomakemalleista
- VYL:n antamat jäsenetuudet

On arvostettava kaikkien jäsenten valitsemaa työsarkaa.

Järjestettävä retkiä jäsenille. Jossakin käydään tutustumassa koko korttelin viherurakkaan, jossakin perehdytään tieluiskien tai kanavaseutujen vihreytykseen. Toisaalla nähdään pienen omakotitontin pihan perustamistöitä tai saneerausta. Käydään katsomassa katujen ja torien kiveystöitä. Kävellään hautausmaalla, nähdään siellä jonkun viheryrittäjän hoitotyömaa, katsastellaan jossakin pihassa puiden ja pensasaitojen leikkaustapoja, kesäkuukaistutusten käyttömahdollisuuksia jne. Nämä kaikki ovat tasavertaisia hyvää ammattitaitoa vaativia viher-rakentamisen ja ylläpidon osa-alueita. Meillä on paljon opetuskenttää omastakin takaa. Näille kierroksille täytyy osata valita sopivat päivät ja pelisäännöt, ettei niistä synny kellekään kohtuutonta rasitetta.

Tavoitteeksi tulisi ottaa, että ainakin hallitus pitäisi kesäkokouksiaan vaihtelevasti eri paikkakunnilla ja järjestäisi tapaamisen paikallisten jäsenryttiläisten kanssa. Käynneistä tulee tehdä muistio ja tallentaa kuvat. Näin syntyy omaa laatu- ja järjestelmämme laatu- ja dokumentteja yhdistyksen historiaan.

Kerran kuussa sähköpostilla lähetettynä VAR-Uutiset on tärkeä tiedotus- ja yhteydenpitoväline.

Jäsenistölle järjestetään jokavuotinen kisa ”Vuoden vihertaitaja”. Saatu kilpailuaineisto tallennetaan Lepaan puutarhamuseoon.

Pia Reinikainen, Tukholma, Ruotsi

Paikallisagenda on kuntalaisten yhteinen käsitys kestävän kehityksen toimintaohjelmasta. Kysymyksessä on jatkuva prosessi. Kestävässä kehityksessä on kysymys yksittäisten kuntalaisten, viranomaisten ja yritysten päivittäin tekemistä valinnoista omassa toiminnassaan. Paikallisten vaikutusten lisäksi niillä on vaikutuksensa myös maailmanlaajuiseen hyvinvointiin nyt ja tulevaisuudessa.

Yhdistys joka ottaa huomioon ja on kirjannut toimintaohjelmaansa kestävän kehityksen periaatteet, vahvistaa näin huomattavasti painoarvoaan niin kansallisessa, kuin kansainvälisessäkin toiminnassa. Jäsenistö tuntee tekevänsä tärkeitä ja yleisesti arvostettua työtä. Voidaan ainakin siinä mielessä katsoa luottavaisesti tulevaisuuteen.

Yhdistys ja jäsenyritykset ovat ekologisesti ajatellen oikealla asialla. Viheraluerakentajat ry:n rooli tässä mielessä voisi olla esimerkillinen ja johtava.

Riion julistuksen pohjalta on Suomessakin yleisesti määritelty kestävän kehityksen tärkeimmät osa-alueet. Lähes jokaisessa Suomen kunnassa on laadittu oma Paikallisagenda. On suositeltavaa, että jokainen jäsenyritys tutustuu itseään lähinnä vaikuttavaan ja yhteisesti noudatettavaksi hyväksytyyn agendaan.

Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävä kehitys

Luodaan yhteisöllinen asumisympäristö. Asukkaat ovat tasa-arvoisia arkielämässään ja päätöksenteossa. Hyvässä asuinyhteisössä myös luontoelementit ovat lähellä.

Hyvässä asumisympäristössä on huomioitu myös kulttuuriset ja historialliset arvot. Vanhaa rakennuskantaa ja pihapiirejä suojellaan ja entisöidään.

Viherrakentajien tulee säilyttää myös omaa työhistoriaansa. Tulevien polvien tulee tietää, miten ja millä menetelmillä ja koneilla tämän päivän viherrakentaja on toiminut. Yhdistyksen tulee mm. tukea alan museotoimintaa. Jäsenistön toivotaan säilyttävän joitakin käytöstään poistoon meneviä vanhoja työlaitteita ja koneita. Koneet voi lahjoittaa Lepaan puutarhamuseoon.

Taloudellinen kestävä kehitys

Yritys käyttää säästeliäästi energiaa ja luonnonvaroja.

Yritys käyttää menestyäkseen osaavaa henkilökuntaa, panostaa koulutukseen ja tutkimukseen. Paikallinen yrittäjyys tarjoaa työpaikkoja ja palveluja.

Säästeliäästä luonnonvarojen käytöstä ja kierrätyksestä on lisää yhdistyksen Laatu- ja ympäristöohjelmassa.

Ekologinen kestävä kehitys

Se on pääasiallisesti ympäristön säilyttämistä ja suojelemista niin, että elämän jatkuminen maapallolla ylipäättään on mahdollista. Ekologisuus on merkittävästi aluesuunnittelun käsissä.

Tavoiteltavia asioita ovat luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen / kasvattaminen, energian käytön hallinta, kierrätys ja päästöjen minimoiminen. Tuetaan ekosysteemipalveluiden ja vihreän infrastruktuurin syntymistä.

Yhdistys määrittelee kestävän kehityksen ohjelmansa omassa laatukäsikirjassaan.

13. Vihreä infrastruktuuri

Euroopan maisemasta on kadonnut enemmän elinympäristöjä kuin muualta, ja se on myös pirstoutuneempi kuin muualla. Tämä on suuri uhka biologiselle monimuotoisuudelle.

Tärkeimmät luontoalueet kuuluvat nykyisin suurelta osin Natura 2000 verkostoon. Lajien on kuitenkin pystyttävä liikkumaan luontoalueiden välillä säilyäkseen elossa pitkällä aikavälillä.

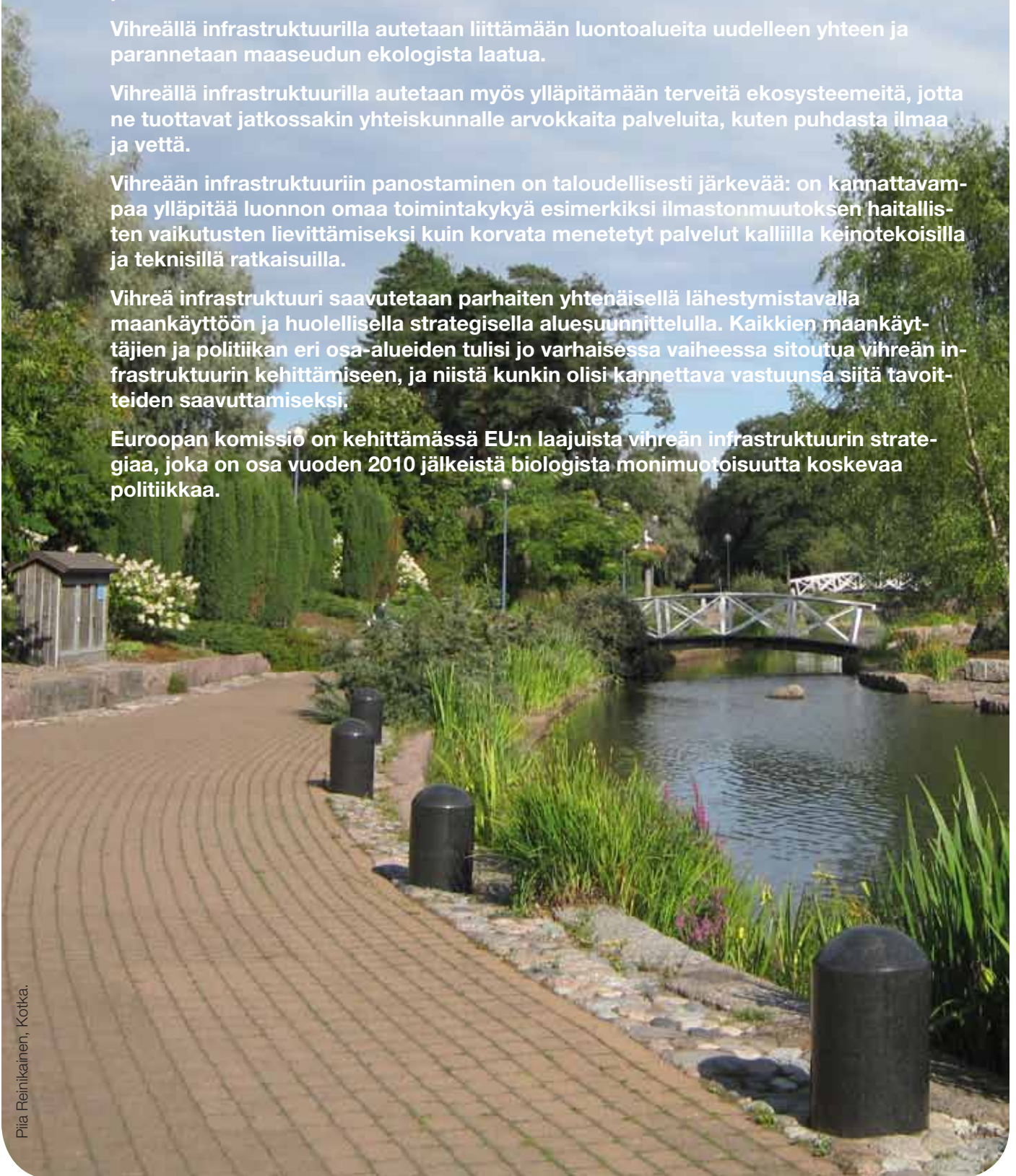
Vihreällä infrastruktuurilla autetaan liittämään luontoalueita uudelleen yhteen ja parannetaan maaseudun ekologista laatua.

Vihreällä infrastruktuurilla autetaan myös ylläpitämään terveitä ekosysteemeitä, jotta ne tuottavat jatkossakin yhteiskunnalle arvokkaita palveluita, kuten puhdasta ilmaa ja vettä.

Vihreään infrastruktuuriin panostaminen on taloudellisesti järkevää: on kannattavampaa ylläpitää luonnon omaa toimintakykyä esimerkiksi ilmastonmuutoksen haitallisten vaikutusten lievittämiseksi kuin korvata menetetyt palvelut kalliilla keinotekoisilla ja teknisillä ratkaisuilla.

Vihreä infrastruktuuri saavutetaan parhaiten yhtenäisellä lähestymistavalla maankäyttöön ja huolellisella strategisella aluesuunnittelulla. Kaikkien maankäyttäjien ja politiikan eri osa-alueiden tulisi jo varhaisessa vaiheessa sitoutua vihreän infrastruktuurin kehittämiseen, ja niistä kunkin olisi kannettava vastuunsa siitä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Euroopan komissio on kehittämässä EU:n laajuista vihreän infrastruktuurin strategiaa, joka on osa vuoden 2010 jälkeistä biologista monimuotoisuutta koskevaa politiikkaa.

14. Ekosysteemipalvelut

Ekosysteemipalveluilla tarkoitetaan ekosysteemien tuottamia ilmaisia, aineellisia ja aineettomia hyötyjä ihmiselle. Ekosysteemipalvelut jaetaan neljään luokkaan: tuotanto-, ylläpito-, sääntely- ja kulttuuripalveluihin. Ekosysteemipalvelut jaottelevat ekosysteemien toimintoja ihmisen näkökulmasta. Luonnolla on kuitenkin aina myös itseisarvonsa.

Tuotantopalvelut ovat palveluista tutumpia, tuotteita joilla usein on markkinat: puu, maissi, banaani, puuvilla.

Tuotantopalvelut: Luonnosta saatavia hyödykkeitä, kuten syötävät luonnonvarat ja maanviljelyn tuotteet, makea vesi, energia ja raaka-aineet.

Sääntelypalvelut: Ilmaston sääntely, tulvien tasaus ja pohjaveden muodostuminen, veden puhdistus, tautien sääntely, eroosion sääntely ja kasvien pölyttäminen.

Kulttuuripalvelut: Tiede, taide, koulutus, toimeentulo, virkistys, henkinen ja fyysinen hyvinvointi.

Ylläpitävät ja säilyttävät palvelut: Geneettinen, lajistollinen ja elinympäristöllinen monimuotoisuus. Ravinteiden sidonta ja kierto, maaperän muodostuminen, veden kierto, vihreiden kasvien yhteyttäminen eli fotosynteesi, hiilen sidonta.

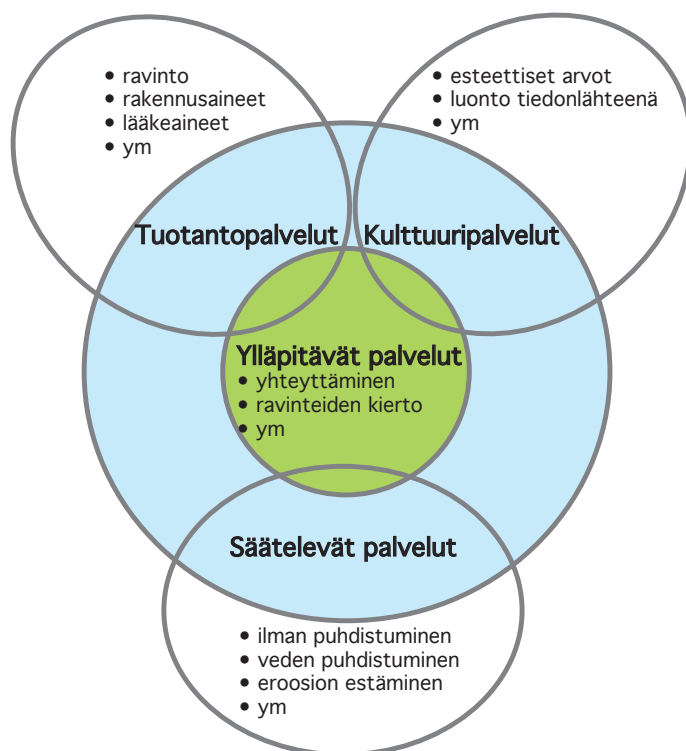
Toinen määritelmä

Ekosysteemipalveluilla eli luonnon palveluilla tarkoitetaan kaikkia ihmisen luonnosta saamia aineellisia ja aineettomia hyötyjä. Luonnon palvelut ylläpitävät yhteiskuntaamme. Ne ovat luonnonvaroja kuten ravintokasveja, puuta tai lääkeaineita. Myös luonnon toimintaa, esimerkiksi pohjaveden puhdistumista ja varastoitumista, kutsutaan ekosysteemipalveluiksi. Luonnon palveluja ei kuitenkaan voida käyttää yli luonnon kestokyvyn.

Aivan kuten monimutkainen koneisto tarvitsee kaikkia osiaan, tarvitsee luontokin monimuotoisuutta toimiakseen tuottavasti. Kun luonto yksipuolistuu, heikkenee sen kyky tuottaa luonnon palveluita ja toipua häiriöistä: haavoittuvuus ilmastonmuutokselle ja luonnononnettomuuksille kasvaa.

Monet ekosysteemipalvelut ovat ilmaiseksi hyödynnettävissä, eikä niitä huomioida taloudellisissa laskelmissa. Luontoa köyhdyttävästä toiminnasta ei laskuteta erikseen tuotteiden hinnoissa tai maankäyttösuunnitelmissa. Jos ekosysteemipalveluille määriteltäisiin hinta, tiedettäisiin, milloin on halvempaa säilyttää ja käyttää luonnon palveluita kuin tuottaa niitä keinotekoisilla vaihtoehdoilla. Esimerkiksi vedenpuhdistus, tulvantorjunta ja ilmastonmuutoksen hillitseminen kannattaa toteuttaa säilyttämällä näitä palveluja tuottava luonto.

Kaupunkisuunnittelussa ja metsien käytössä pitää huomioida, millaisia menetyksiä tulee, jos luontoa häiritään ja minkälaisia hyötyjä kaupunkiluonto tai metsä tuottaa. Ekosysteemipalvelut siis haastavat maankäytön suunnittelun. Onneksi jo nyt kaavoituksen tai luonnonsuojelun yhteydessä on valmiutta tarkastella, mitä ekosysteemipalveluita alue tuottaa.

Pia Reinikainen, Kuala Lumpur, Malaysia

15. Huomionosoitukset ja vapaa-aikatoiminta

Yhdistyksen tulee myöntää kunniakirjoja ja ansiomerkkejä pitkäaikaisesta hallitustyöskentelystä tai muusta ansiokkaasta toiminnasta yhdistyksen hyväksi tai tehdä esitys sellaisten tai vastaavien myöntämisestä.

Yhdistyksen tulee kannustaa jäseniään erilaisiin joukkue-edustuksiin.

VAR-Uutisissa tai vuosikatsauksissa tulee huomioida jäsenistön yksittäisiä ansioitumisia ja saavutuksia. Esim. merkittävät luottamustehtävät, ansiomerkit muustakin toiminnasta.

Yhdistyksen tulee taitavasti liittää virkistys- ja vapaa-aikatoimintaa varsinaiseen yhdistyksen toimintaan. Se on hyvä ja koettu keino vahvistaa jäsenistön me-henkeä ja aikaansaada hyvät olosuhteet mm. kokous- ja koulutustilaisuuksille.

16. Yhteistoiminta muiden järjestöjen kanssa

Ylläpidetään ja mahdollisuuksien mukaan laajennetaan yhteistyöverkosta, joka takaa riittävän tiedonvaihdon ja viherrakentamisen asiantuntemuksen ja intressien huomioimisen.

Pyritään säännölliseen yhteistyöhön mm. kurssien ja opintomatkojen järjestämisessä sekä alan yhteisten pelisääntöjen luomisessa erityisesti yrityspohjaisten sisärjestöjen kanssa.

17. Laaditaan lähivuosia koskeva toimintastrategia

Pitkän aikavälin toimintasuunnitelman pohjalta laaditaan lyhyen aikavälin toimistrategia, jossa kiteytetään tärkeimmät tavoitteet ja niiden kiireellisyys. Lyhyen aikavälin ohjelmaa tarkennetaan vuosittain.

Toimintastrategia jakautuu

- järjestöllisiin tavoitteisiin
- tiedotus- ja markkinointitoimiin
- koulutukseen
- laatuasioihin
- ulkomaantoimintaan
- työvoimaan
- yhteistyöhön yhteisöjäsenten kanssa

18. Viestintäohjelman ylläpito ja päivitys

Hiljaisuus tappaa. Aktiivinen toiminta ja siitä kertominen vetää puoleensa. Yhä tärkeämpää ovat OSAAMINEN, MUUTOKSEN HALLINTA JA VIESTINTÄ

On koko ajan mietittävä, mitä VAR viestittää ja millä keinoin?

Omat jäsenet

- kaikista ajankohtaisista asioista, kursseista, matkoista, viranomaisten päätöksistä
- yleisistä markkinatilanteista
- yhteistyökumppaneiden tarjouksista

Keinot

- Kuukausittain sähköpostiuutiset
- Tarvittaessa jäsenkirje
- Vuosikertomus
- Viherympäristö-lehti, oma palsta joka numerossa
- Omat nettisivut, päivitys koko ajan

Muut alan ammattilaiset

- Viherympäristö-lehti
- Viherympäristö-lehden nettisivut
- Muiden järjestöjen tiedotteet, mm. VYL-Viesti
- Marketanpuisto, painotus tapahtumien aikana
- Omat nettisivut
- Sosiaalinen media
- ViherTek ja KevätPuutarha

Alan ulkopuolelle

- Puutarha-alan tiedotuskeskus
- Marketanpuisto, painotus tapahtumien aikana
- Omat nettisivut, puutarhaunelma.fi -sivut, sosiaalinen media
- Tiedotustilaisuudet tai lehdistötiedotteet esim. vuosikokousten yhteydessä
 - Järjestetään vuosittain lehdistöpäivä, jonka aikana toimittajille esitellään käytännön viherrakentamista
- Asuntomessut, Suomen Messut, näyttelyt (ViherTek, KevätPuutarha, OmaPuutarha)
- Järjestetään ViherTaitaja-kilpailu, jonka avulla nostetaan esille omien jäsenyritysten parhaita töitä.

Tavoitteena viherrakentamisen arvostuksen ja tunnettuuden lisääminen sekä järjestäytyneiden alan ammattilaisten tunnettuuden edistäminen. Edistää laatuun perustuvaa viheralueiden ra-

kenttästä ja hoitoa.

19. Trendit

Hyödynnetään puutarhatrendejä omassa toiminnassamme. Käytetään hyväksi tutkimustietoa virikkeellisen ympäristön terveyttä ja mielen virkeyttä edistävästä vaikutuksesta. Kerrotaan hyvin rakennetun ympäristön kiinteistön arvoa nostavasta vaikutuksesta.

Pyritään viherrakentamisessa harmoniseen ja tasapainoiseen lopputulokseen.

Mm. Tanskassa on herännyt vastaliike ”harmaalle viherrakennuskulttuurille”. Kivipainotteisesta ympäristörakentamisesta halutaan takaisin kasvien vahvempaan käyttöön.

20. Yhteydet poliitikkoihin

Yhteyksien luominen poliitikkoihin on jatkossa entistä tärkeämpää. Luodaan pysyvä yhteys EU-parlamentin Suomen edustajiin. Arvioidaan mahdollisuuksia järjestää vuosittain poliitikkotapaaminen esimerkiksi eduskunnassa.

